DECRETUL

PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

Cu privire la responsabilitatea pentru exercitarea puterii executive în unele raioane și orașe ale republicii

În legătură cu neîndeplinirea prevederilor Hotărîrii nr. 832-XII, din 10 iulie 1991, a Parlamentului Republicii Moldova «Despre modul de punere în aplicare a Legii Republicii Moldova «Cu privire la bazele autoadministrării locale» vizînd convocarea sesiunilor Sovietelor de deputați ai poporului și alegerea unei singure persoane oficiale care să răspundă de administrarea de stat pe teritoriul din subordine, decretez:

1. Se consideră expirate împuternicirile președinților Sovietelor raioa'e Comrat (S. M. Topal), Ribnița (B. T. Palagniuc), Taraclia (G. V. Nechit), de deputați ai poporului și ai Sovietelor orășenești Bender (G. F. Pologov), Bălți (V. I. Morev), Ribnița (N. A. Bogdanov), Tiraspol (I. N. Smirnov) de deputați ai poporului.

2. Se încredințează temporar exercitarea puterii executive pe teritoriul raioanelor Comrat, Ribnița, Taraclia și ale orașelor Bender, Bălți, Ribnița și Tiraspol comitetelor executive respective.

3. Guvernul Republicii Moldova să propună într-un termen de două săptămîni spre confirmare persoa'e care să răspundă de exercitarea puterii executive în raioa'ele și orașe'e menționate.

M. SNEGUR,
Președintele Republicii Moldova

or. Chișinău,
23 august 1991.

DECRETUL

PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

Privind recunoașterea independenței de stat a Republicii Estonia, Republicii Letonia și Republicii Gruzia

În legătură cu hotărîrile Sovietelor Supreme ale Republicii Estonia, Republicii Letonia și Republicii Cruzia cu privire la proclamarea independenței de stat și exprimînd voința poporului moldovenesc și atașamentul lui față de înaltele idealuri de libertate, independență și dreptul la autodeterminare, decretez:

1. A recunoaște independența de stat a Republicii Estonia, Republicii Letonia și Republicii Gruzia.

2. Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova să desfășoare tratativele corespunzătoare și să semneze acorduri privind stabilirea relațiilor diplomatice între Republica Moldova și Republica Estonia, Republica Letonia și Republica Gruzia.

3. A face apel către comunitatea internațională să recunoască independența de stat a Republicii Estonia, Republicii Letonia și Republicii Gruzia.

M. SNEGUR,
Președintele Republicii Moldova.

or. Chișinău,
26 august 1991.

HOTĂRÎREA

GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

Cu privire la naționalizarea averii Partidului Comunist din Moldova

În conformitate cu hotărîrea Prezidiului Parlamentului Republicii Moldova «Despre Partidul Comunist al Moldovei» din 23 august 1991 nr. 683-XII Guvernul Republicii Moldova **hotărăște:**

1. Se formează Comisia guvernamentală pentru naționalizarea averii Partidului Comunist din Moldova în următoarea componență: dl Constantin **M. Oboroc** — prim-viceprim-ministru al Republicii Moldova (președintele Comisiei), dl Nicolae **I. Luchian** — prim-adjunct al ministrului finanțelor al Republicii Moldova, dl Mircea **L. Iuga** — director general al Departamentului Controlului de Stat al Republicii Moldova, dl. Gherasim **I. Lupoi** — vicemiinistru de Stat al Republicii Moldova, dl Leonid **P. Talmaci** — guvernator al Băncii Naționale a Republicii Moldova, dl Timofei **I. Andros** — ministru al informaticii, informațiilor și telecomunicațiilor al Republicii Moldova, dl Ion **V. Anton** — ministru-adjunct al justiției al Republicii Moldova.

Comitetele executive raionale și orășenești să creeze comisii pentru naționalizarea bunurilor P.C.M.

2. Comisia guvernamentală să sigilieze de urgență birourile secretarilor C.C. al P.C.M., localurile secției generale, arhivei, inclusiv ale arhivei documentelor secrete, contabilității, biroul șefului și al șefului adjunct al direcției administrative a C.C. al P.C.M., sediile mijloacelor de informare în masă ale Partidului Comunist din Moldova, iar comisiile comitetelor executive raionale și orășenești pentru naționalizarea bunurilor P.C.M. — pînă cu ziua de 23 august 1991, în prezența comisiei guvernamentale sau a comisiilor raionale, sediile, instituțiile, întreprinderile, organizațiile și alte bunuri ce aparțin ori sînt subordonate Partidului Comunist din Moldova.

4. Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova (dl Luchian) să organizeze inventarierea tuturor bunurilor financiare și materiale naționalizate în baza prezentei hotărîri.

5. Banca Națională a Republicii Moldova (dl Talmaci) să interzică structurilor organizaționale, întreprinderilor și filialelor P.C.M. efectuarea tuturor operațiunilor bancare la capitolul cheltuieli pe contul P.C.M. și să transfere aceste mijloace bănești, inclusiv valuta străină, în venitul bugetului republican.

6. Ministerul Informaticii, Informațiilor și Telecomunicațiilor al Republicii Moldova (dl Andros), Comitetul Securității de Stat al Republicii Moldova (dl Botnari) să întrerupă legătura guvernamentală și specială, precum și cea telefonică, telegrafică și poștală a C.C. al P.C.M. a instituțiilor

al bazei auto a Cancelariei de Stat a Republicii Moldova, dl Timofei I. Andros — ministru al informaticii, informațiilor și telecomunicațiilor al Republicii Moldova, dl Ion V. Anton — ministru-adjunct al justiției al Republicii Moldova.

Comitetele executive raionale și orășenești să creeze comisii pentru naționalizarea bunurilor P.C.M.

2. Comisia guvernamentală să sigilieze de urgență birourile secretarilor C.C. al P.C.M., localurile secției generale, arhivei, inclusiv ale arhivei documentelor secrete, contabilității, biroul șefului și al șefului adjunct al direcției administrative a C.C. al P.C.M., sediile mijloacelor de informare în masă ale Partidului Comunist din Moldova, iar comisiile comitetelor executive raionale și orășenești pentru naționalizarea bunurilor P.C.M. — pînă cu ziua de 23 august 1991, în prezența comisiei guvernamentale sau a comisiilor raionale, sediile, instituțiile, întreprinderile, organizațiile și alte bunuri ce aparțin ori sînt subordonate Partidului Comunist din Moldova.

4. Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova (dl Luchian) să organizeze inventarierea tuturor bunurilor financiare și materiale naționalizate în baza prezentei hotărîri.

5. Banca Națională a Republicii Moldova (dl Talmaci) să interzică structurilor organizaționale, întreprinderilor și filialelor P.C.M. efectuarea tuturor operațiunilor bancare la capitolul cheltuieli pe contul P.C.M. și să transfere aceste mijloace bănești, inclusiv valuta străină, în venitul bugetului republican.

6. Ministerul Informaticii, Informațiilor și Telecomunicațiilor al Republicii Moldova (dl Andros), Comitetul Securității de Stat al Republicii Moldova (dl Botnari) să întrerupă legătura guvernamentală și specială, precum și cea telefonică, telegrafică și poștală a C.C. al P.C.M. a instituțiilor

TELEGRAMĂ

Orașul Kiev,
Sovietului Suprem al Ucrainei.

Prezidiul Parlamentului Republicii Moldova salută hotărîrea Sovietului Suprem al Ucrainei cu privire la independența Ucrainei și formarea statului suveran Ucrainean și exprimă cu această ocazie sincere felicitări poporului ucrainean-frate. Aspirațiile de veacuri ale ucrainenilor de a avea un stat liber și independent consună cu cele ale poporului nostru. Ne declarăm gata să susținem afirmarea independenței Ucrainei și soluționarea constructivă și adecvată a tuturor problemelor ce corespund intereselor vitale ale Moldovei și Ucrainei.

Alexandru MOȘANU,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

Gheorghe GUSAC,
Șeful secretariatului Parlamentului Republicii Moldova

HOTĂRÎREA

PREZIDIULUI PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

Cu privire la lichidarea urmărilor propagandei ideologiei comuniste

În legătură cu situația social-politică creată în Republica Moldova ca rezultat al loviturii de stat din U.R.S.S. din 18—19 august 1991 și luînd în considerație complicitatea fostului P.C.M. prin acțiuni directe și indirecte la această acțiune anticonstituțională, Prezidiul Parlamentului Republicii Moldova h o t ă r ă ș t e:

1. A obliga Guvernul Republicii Moldova să emită o dispoziție comitetelor executive și primăriilor, organelor locale ale puterii de stat din republică în vederea:

demontării și depozitării tuturor monumentelor ce țin de ideologia comunistă și propagării unei pseudoistorii a poporului nostru;

schimbării denumirilor cu caracter comunist ale localităților, străzilor, organizațiilor, întreprinderilor, instituțiilor, gospodăriilor agricole și adaptării lor la tradițiile istorico-culturale ale poporului nostru;

sustragerii din uz pe întreg teritoriul republicii a materialelor de propagandă vizual-ilustrative cu caracter ideologic comunist.

2. A stabili termenul de realizare al prezentei hotărîri pînă la 5 septembrie 1991.

3. Prezenta Hotărîre intră în vigoare din momentul adoptării.

Alexandru MOȘANU,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova.

or. Chișinău,
25 august 1991.

DECLARAȚIA

PREZIDIULUI
PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

Discutînd problemele legate de transpunerea în viață a Hotărîrii din 21 august 1991 a Parlamentului Republicii Moldova privind lichidarea consecințelor puciului militar-comunist în U.R.S.S. și pe teritoriul Republicii Moldova, Prezidiul Parlamentului Republicii Moldova constată că pe cea mai mare parte a teritoriului republicii s-a instaurat o atmosferă normală. Majoritatea covîrșitoare a organelor de stat, administrative și economice, a organelor teritoriale de conducere, a organizațiilor politice și obștești s-au pronunțat pentru apărarea orînduirii de stat, a instituțiilor legal alese ale puterii și administrației din Republica Moldova și din U.R.S.S.

Totodată, în unele localități din stînga Nistrului și din raioanele de sud ale republicii, precum și în or. Bender, organele teritoriale de conducere și consiliile unite ale colectivelor de muncă, declarate în afara legii încă în toamna anului 1990 și care, în zilele puciului, au salutat și au susținut întru totul pe pucești și s-au arătat dispuse să execute deciziile așa-zisului comitet de stat pentru starea excepțională în U.R.S.S., profitînd de sprijinul formațiunilor militarizate, formate în mod ilegal, și de susținerea tacită a unei părți din militari, continuă, de fapt, puciul căutînd să împiedice organele locale ale puterii și organele de drept din Republica Moldova să restabilească ordinea constituțională și să tragă la răspundere persoanele oficiale care i-au susținut pe pucești prin declarații, hotărîri și acțiuni practice.

Recurgînd la declarații demagogice, minciuni și dezinformări, complicii puciștilor încearcă să abată atenția opiniei publice de la faptul că sînt implicați în tentativa de lovitură de stat. Dar hotărîrile, declarațiile și articolele în sprijinul așa-numitului C.S.S.E., publicate și difuzate în zilele de 19—21 august în mijloacele de informare în masă aflate sub controlul lor, precum și acțiunile întreprinse pentru îndeplinirea hotărîrilor acestui organ anticonstituțional, demască în întregime adevăratele lor scopuri.

Teama de a răspunde de faptele lor i-a determinat pe complicii la lovitura de stat să creeze astăzi, 23 august 1991, prin dezinformări, șantaj și declarații demagogice, o atmosferă de psihoză în unele localități din republică, manifestată prin absența cetățenilor de la lucru, organizarea de mitinguri, acțiuni și procesiuni neautorizate, formarea unor așa-numite puncte de autoapărare. Se observă tendința forțelor reacționare, constatată și de Sovietul Suprem al R.S.F.S.R., de a-și atribui victoria forțelor democratice și de a ajunge din nou la cîrma puterii.

În acest context, Prezidiul Parlamentului Republicii Moldova își exprimă regretul în legătură cu informația difuzată de postul de radio «Rossia» la 23 august a. c., în jurul orei 14.00, potrivit căreia conducerea Republicii Moldova ar aplica măsuri represive față de deputații poporului, populația civilă și organele legale ale puterii și administrației din unele localități ale republicii. Aceasta e o dezinformare și o minciună strigătoare la cer.

Prezidiul Parlamentului Republicii Moldova declară încă o dată cu toată responsabilitatea, în fața întregii lumi, că conducerea Republicii Moldova, care a adoptat chiar din primele clipe ale venirii la putere a puciștilor o poziție principială și fermă de condamnare a loviturii de stat, care a luat toate măsurile pentru a nu admite dezmățul forțelor militar-comuniste reacționare pe teritoriul Republicii Moldova și care a sprijinit conducerea R.S.F.S.R. în hotărîrile și acțiunile acesteia, va căuta și pe viitor să soluționeze toate problemele social-economice și politice în exclusivitate prin metode parlamentare, constituționale. Totodată, noi vom lua toate măsurile pentru tragerea la răspundere, conform legislației în vigoare, a complicilor la lovitura de stat, care s-au făcut vinovați de încercarea de a acapara puterea prin mijloace violente și de a schimba ordinea constituțională.

Declarăm că nici un fel de forțe și acțiuni provocatoare nu vor fi în stare să bage zizanie între statele suverane Moldova și Rusia, să destrame legăturile seculare de prietenie dintre popoarele noastre, care și-au demonstrat încă o dată trăinicia în aceste zile.

A sosit ceasul multașteptat

«Apreciind că a sosit ceasul multașteptat de către toți cetățenii legați cu trup și suflet de pămîntul străbun, de către toți cei care au luptat ani în șir pentru libertatea, suveranitatea și independența republicii, Prezidiul Parlamentului a decis, în ședința sa din 25 august, înfăptuirea pasului hotărîtor de proclamare a independenței Republicii Moldova, a subliniat Președintele Parlamentului Republicii Moldova, domnul Alexandru Moșanu, într-o declarație făcută pentru presă.

În dimineața zilei de 27 au-

Independența Moldovei este o realitate

În ziua de 26 august dl Mircea Snegur, Președintele Republicii Moldova, a acordat un interviu unor ziariști de la o serie de agenții și publicații din Occident (Reuter, France Presse, Eurovizione, Le Figaro, Le Monde, Financial Times).

Scopul în Moldova pentru a informa opinia publică occidentală despre evenimentele ce se derulează în U.R.S.S. după eșecul puciului reacționar, republicile și independentă. Colaboraționiștii, însă, vor fi trași la răspundere în modul cel mai sever, pentru că ceea ce urzeau ei echivala cu un nou genocid al poporului moldovenesc» — a menționat dl Mircea Snegur.

Cît privește unirea Moldovei cu România, domnia sa a ținut să precizeze că e riscant să se forțeze lucrurile într-o problemă atît de delicată.

«Nu am nici o îndoială că România va fi prima țară din

ciproc avantajoase cu toate republicile fostei Uniuni, însă numai atît. În materie de politică, vom stabili singuri ce avem de făcut, după ce vom ține sfat cu poporul».

Președintele republicii a arătat că independența este o creație colectivă, al cărei autor e poporul. «Dacă ne va reuși o integrare a tuturor forțelor democratice, reformele economice radicale orientate spre economia de piață vor

LA GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Hotărîre vizînd serviciul de